

Zaznamovani dnevi.

(Spisal *J. Štrukelj*.)

XII. Sv. Miklavž.

Črno črno zaznamovan dan je imel Blagajev Stanko. Pa ne zaradi malenkosti si je tako vtisnil v spomin tisti nesrečni dan, ampak zadela ga je zares velika nesreča. In kako nepričakovano se je to zgodilo, pa tako vesel dan je bil poprej! Toda sedaj je že pretrpel; le njegov oče in njegova mati se še z žalostjo spominjata vsako leto sv. Miklavža, ko samevata brez otrok, saj sta imela samo Stanka, in sedaj tudi njega ni, in hiša je tako prazna . . . Barčica, ki jo je poleg drugih igrač dobil Stanko zadnje leto o sv. Miklavžu, še visi na steni, a Stanka ni več, deset let ga že ni.

„Kak korenjak bi bil sedaj že lahko naš Stanko“, tako zdihuje Blagaj te dni pred sv. Miklavžem sedeč pri peči. Njegova žena pa si otožno podpira glavo in molči. Kaj pa bi tudi koristilo govoriti? Kar smrt vzame, vzame za vedno.

Pred desetimi leti je bilo pa drugače pri Blagajevih! Stanko se je veselil Miklavževih darov in sam ni vedel, kaj bi ogledoval. Kdo bi mu zameril, če je želel tudi drugim otrokom pokazati svoje zaklade? Malo je bil pa tudi radoveden, kakšne stvari je prinesel Miklavž sosedovim otrokom, zato mu ni dalo doma mirú, moral je proti večeru nekoliko po vasi. Da bi ne bil šel!

Pri Tomaževih je bilo zbirališče otrok. Domačih je bilo pet, drugih pa tudi toliko, mej njimi poredni Šemetov Nace. Njemu Miklavž ni bil prinesel drugega, kakor dve repi. Seveda s tema ni mogel mnogo bahati, pa če sam ni imel kaj pokazati, skušal se je okoristiti s stvarmi, ki so jih prejeli drugi. Nič kaj rad mu ni nihče izročil svoje dragocene reči — saj tako je bilo vse, čeprav samo v očeh dotičnika — pa Nace je znal govoriti, da ne bo nič poškodoval, da bo samo pogledal, samo potehtal, samo poskusil, samo pokazal, kako se mora držati ali privezati. Posebno všeč mu je bila sabla Tomaževega Julija. Ni odnehal, dokler je ni dobil v roke. A sedaj je ni hotel izročiti. Juliju je šlo že na jok, Nace se je pa vojskoval s sablo, da mu je ni mogel vzeti. In kakor je že navada pri otrocih, polagoma se je začela prava vojska za sablo. Navsezadnje se je Juliju posrečilo, da je prijel Naceta za roko, a sabla mu pa le ni mogel vzeti sam, zato je poklical na pomoč Stanka. Ta je res pomagal, a je tudi okusil, kaj je vojska. Nace je namreč mahal in suval s sablo ter dregnil z njo Stanka v levo oko. Tega je zasklelo, da se ni nič več mešal v boj, ampak si zatisnil oko in jokal.

„Ali te je hudo?“ popraševali so ga drugi.

„E, kaj bo to! Jaz bi se še ne zmenil ne!“ pa se je ustil Nace, ki ga je pa vendar-le skrbelo, kaj bo, če ga je nevarno poškodoval. Kri Stanku ni tekla, otroci so imeli vse polno igrač, Stanka je bilo tudi malo sram, da bi jokal, zato je bila ta vojska kmalu pozabljena, in tudi Stanko se je polagoma umiril, dasi z levim očesom ni mogel nič pogledati. Tolažil se je,

da bo že odleglo, če prej ne, po noči. Vendar je bil pobit, ker ga je oko tako čudno bolelo.

Seveda doma ni nič povedal, ampak prikrival, dokler je mogel. Malo čudno se je zdelo starišem, kako da ga igrače tako malo veselé; ker pa niso slutili nesreče in ker ga niso posebno opazovali in mislili, da je samo zaspan, šli so zgodaj spat, dasi se druga leta Stanko ni mogel ločiti od igrač.

Drugo jutro pa Stanko še vedno ni nič videl na levo oko; bolelo ga je vedno bolj, zato je moral povedati, kaj se mu je zgodilo pri Tomaževih. To sta se oče in mati prestrašila! Nič drugega ni kazalo, kakor dobiti voz in iti k zdravniku, zakaj oko ne trpi šale, zamuda bi se morda ne dala popraviti. Zdravnik je oko pregledal, dal Stanku knjigo, naj poskusi brati samo z levim očesom, zato mu je desno zatisnil, pa — nič ni razložil, še toliko ni videl, ali je knjiga na prav ali narobe. Poškodovanje je bilo nevarno; oko mu sicer ni bilo popolnoma pokvarjeno, toda gotovo pa tudi ni bilo, bo li še kdaj videl z njim ali ne. Kaj pride vse iz otročje razposajenosti!

Vsak dan so morali Stanka voziti k zdravniku, pa le še ni videl. Zato je zahteval čez teden dnij zdravnik, naj Stanku najamejo stanovanje v kraju, kjer je prebival zdravnik, ali naj ga pošljejo v bolnišnico, ker je potrebno, da se po štirikrat na dan zdravi bolno oko. Stanko je moral v bolnišnico in ostal tamkaj šest tednov, toda oko je bilo izgubljeno. Premalo skrbno si je zavezoval oko, ko se je vozil mrzle zimske dni k zdravniku, zato se ni hotelo celiti.

Stanko je prišel iz bolnišnice, pa ni bil več prejšnji veseli Stanko. Ej, to ni malenkost — izgubiti oko! Kakšna drugačna nesreča ogreni človeka samo nekaj časa, Stankova je bila pa za vse življenje. Toda dnevi njegovega življenja so bili že šteti, še pred velikonočjo ga je pobrala vratinka, in sedaj že gleda Boga brez zapreke, tam ni slepote. Oče in mati žalujeta po njem; že deseto leto teče, toda kdo more trditi, da bi bila smrt Stankova v zgodnji mladosti res nesrečna? Kar Bog stori, vse prav stori.

* * *

Zaznamovanih dnij naj bo konec. Kaj naj rečem ob sklepu? To-le dvojno: Varujte se, dragi moji, da si sami po svoji krivdi ne nakopljete nesrečnih dnij v mladosti. Da vas pa ne zadene kaj zla brez vašega zadolženja, priporočujte se svojemu angelju varihu prav skrbno vsako jutro in vsak večer. Jaz pa vam želim samih prav veselo zaznamovanih dnij! Zdravi — vsi!

